

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران

مدرسه علمیه نرجسیه سیرجان

عنوان مقاله

دلایل و فواید حفظ قرآن از دیدگاه اسلام

استاد راهنما:

سرکار سکینه خالقی نژاد

محقق:

مهدیه گلزار سعید آبادی، سمیه ایران منش، فاطمه حاج ابراهیمی

زمستان ۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى خير خلقه محمد وآله الطاهرين المعصومين (ع)
از خداوند عزوجلّ برای همه‌ی اساتید عزیزی که در مؤسسه‌های فعال قرآنی و حوزه‌ی
علمیه‌ی نرجسیه وظیفه‌ی خدمت‌گزاری به قرآن را به خوبی انجام داده‌اند، آرزوی
توفیقات روز افزون و انس و حشر با قرآن و عترت را دارم

ضمن آرزوی موفقیت قرآن آموزان عزیز، امید است: تحقیق حاضر، طریقی باشد به
کسانی که علاقمند به حفظ قرآن و انس بیشتر با کتاب آسمانی هستند.

چکیده

از مجموعه‌ی مطالب مطرح شده این گونه برداشت می‌شود که حفظ قرآن کریم دلایل متعددی از جمله سبب انس با قرآن، هموار نمودن راه برای عمل و جلوگیری از مہجوریت و انحرافات فکری و اخلاقی و ... دیگر دارد و ضرورت و اهمیت حفظ قرآن بر هیچ کس پوشیده نیست و همچنین حفظ قرآن دارای ارزشهای معنوی مانند ورود به بهشت و رسیدن به مقام شفاعت و ... است.

آیات قرآنی و روایات فراوانی بر آثار و فواید حفظ قرآن دلالت دارند که به برخی از دلایل و فواید حفظ قرآن اشاره شد.

اسلام از دیدگاه‌های متفاوتی به حفظ قرآن تأکید می‌فرماید: که برخی آیات قرآن و همچنین روایات معصومان آورده شد

شهیدان، علماء، بزرگان و همچنین مقام معظم رهبری سخنان مفید و ارزشمندی را درباره‌ی حفظ قرآن سفارش کرده‌اند که به توصیه و سفارش آنها درباره‌ی اهمیت حفظ پرداخته شد.

فهرست مطالب

فصل اول : کلیات	۲
بیان مسئله	۳
ضرورت و اهمیت	۳
پیشینه	۴
سؤال اصلی:	۵
سؤالات فرعی:	۶
اهداف تحقیق	۶
روش تحقیق:	۷
فرضیه:	۷
پیش فرض	۷
فصل دوم: دلایل حفظ قرآن کریم	۸
الف) دلایل حفظ قرآن کریم	۹
۱- انس با قرآن:	۹
۲- هموار بودن راه عمل به قرآن:	۹
۳- هدف عالی و برتر:	۱۰
ب) دلیل تأکید معصومان بر حفظ قرآن	۱۱
۱- جلوگیری از مهجوریت قرآن کریم	۱۲
۲- بهره‌مندی مسلمانان از اثرات تربیتی انس با قرآن	۱۲
۳- مصونیت قرآن کریم از تحریف	۱۳
۴- مصونیت جامعه‌ی اسلامی از خطر انحرافات فکری و اخلاقی	۱۳
ج) ضرورت و اهمیت حفظ قرآن کریم	۱۴
د) ارزش حفظ قرآن	۱۷
۱- ورود به بهشت	۱۷
۲- رسیدن به مقام شفاعت	۱۸

و حفظ قرآن را بگیرم؛ ولی افسوس ممکن نیست. در این سن، من دیگر نمی‌توانم قرآن را حفظ کنم. سنین بیست و پنج ساله و سی ساله و زیر سی سال - که غالباً قرآن ما بحمدالله در این سن هستند - سنین حفظ قرآن است کلام خدا و آیات الاهیة را حفظ کنید و از حفظ بخوانید...».

«باید وارد شوید و قرآن را حفظ کنید من در برنامه‌های این دو سه روز که پخش شد دیدم بچه‌های کوچک ما قرآن را با خصوصیات آیه، سوره، صفحه به صفحه و خط به خط حفظ کرده‌اند. بسیار کار جالبی است بسیار زیباست. واقعاً باید از پدران و مادران این بچه تجلیل کرد. بسیار اهمیت دارد که انسان این طور با نوجوان خودش کار کند و او را این گونه بار بیاورد.

(درسنامه حفظ قرآن کریم، صفحه ۳۹)

با حافظان نور

استاد علیرضا شاهسونی

علیرضا شاهسونی متولد روستای محمدآباد شهرستان استهبان است. روستایی که به قرآن آباد ایران معروف است. وی در سطح درس خارج فقه و اصول تحصیل می‌کند و دوره کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی را نیز به پایان رسانده است. علیرضا شاهسونی مؤسس و مدیر مؤسسه قرآن فرهنگی بیت‌الاحزان حضرت زهرا (س) نیز می‌باشد. این استاد قرآن کریم فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و مدیریتی متعددی در جهت ترویج انس با قرآن کریم انجام داده است و حافظان و قاریان بسیار زیادی را تربیت کرده است. شاگردان ایشان در استان‌های مختلف کشور موفق به کسب رتبه‌های مختلف مسابقات قرآنی شده‌اند.

استاد شاهسونی موفقیت خود را دارای چند گام می‌داند که به شرح ذیل هستند: ۱- اولین گام توکل به خدا و توسل به اهل بیت (س) ۲- خودسازی و تهذیب نفس دومین گام برای حفظ قرآن

کریم ۳- استمرار بر حفظ و تفکر گسترش فرهنگ قرآن به خصوص بسط حفظ قرآن کریم در جغرافیای جهان اسلام ۴- دوری از دغدغه‌های دنیوی ۵- مطالعه توأمان نهج البلاغه و صحیفه سجادیه. وی حفظ قرآن را قدم اول در انس با قرآن می‌داند و مطالعه تفسیر و ترجمه قرآن و مهم- تر از آن تدبر در قرآن کریم را بسیار با اهمیت فرض می‌کند. راهکار وی به منظور ترویج حفظ قرآن کریم در جامعه عمل به قرآن است و می‌گوید: «داعیه‌داران گسترش فرهنگ حفظ قرآن ابتدا باید خود عامل به قرآن کریم باشند و خالصاً لله وارد میدان شوند و در گام دوم تلاش و فعالیت شبانه‌روزی و وقف نمودن خود برای قرآن را سرلوحه قرار دهند». (کتاب سالنامه حافظان، صفحه ۱)

با حافظان نور

استاد مهدی بحر العلوم

مهدی بحر العلوم متولد سال ۱۳۵۰، دانشجوی دکترای رشته علوم قرآن و حدیث است. وی در حوزه‌های مختلف آموزشی و پرورشی دارای مسئولیت‌های متعدد بوده و هم‌اکنون معاون آموزش و پژوهش دارالقرآن الکریم است. استاد بحر العلوم از کودکی و با هدایت و تشویق پدرش با قرآن مأنوس می‌شود و پس از دیپلم کل قرآن کریم را حفظ می‌کند. وی توصیه‌اش برای حفظ قرآن این است که ابتدا روخوانی و روانخوانی قرآن را به طور کامل یاد گرفته و سپس وارد حفظ شوند و همچنین کمیت را فدای کیفیت نکنند و در حفظ تعجیل نداشته باشند. محمد مهدی بحر العلوم مهمترین دلیل موفقیتش را پدر و مادرش عنوان می‌کند و سپس داشتن همراه و رفیق مناسب، این استاد قرآن کریم راهکارش را برای چشیدن شیرینی طعم حفظ قرآن در زندگی اینگونه ارائه می‌دهد. موقع تلاوت قرآن خودشان را مخاطب قرآن ببینند یعنی نگویند این قرآن برای کسی دیگر است من می‌خوانم یا قرار است من یاد بگیرم برای کسی دیگر بخوانم. اگر این اتفاق بیفتد آن

وقت روح معانی آیات به جان انسان می‌نشیند.» راهکار وی برای گسترش حفظ قرآن در جامعه نیز استفاده از ظرفیت‌های صدا و سیما و آموزش و پرورش است. ایشان مردم را نیز رکن دیگر گسترش حفظ قرآن می‌دانند چرا که نهضت‌های موفق پایه‌ای مردمی داشته‌اند.

(کتاب سالنامه حافظان، صفحه ۶۹)

نتیجه گیری

یکی از راههای برقراری انس با قرآن کریم و بهره‌مندی از آن حفظ آیات نورانی آن است این عامل باعث تسلط بر مفاهیم روشن‌گر و هدایت‌آفرین قرآن می‌گردد. حفظ قرآن، گام لازم و نخست برای سعادت است آیات و روایات فراوانی وجود دارند که آثار و فواید حفظ قرآن را برای مسلمانان گوشزد می‌کنند. آیات قرآن هم خود بر اهمیت و ضرورت حفظ قرآن سفارش نموده‌اند: از جمله تفاسیر روایی شیعه مصداق بارز و برجسته‌ی صاحبان علم را که قرآن در سینه‌های آنها جا گرفته: ائمه اطهار (ع) جانشینان برحق پیامبر گرامی اسلام (ص) معرفی می‌کنند. این امر به خوبی بر ارزشمندی حفظ و از برداشتن قرآن دلالت دارد زیرا یکی از خصوصیات امامان معصوم (ع) محبوب‌ترین آفریده‌های خدا پس از نبی مکرم، حفظ آیات الهی است از این رو شایسته است شیعیان و پیروان راستین آنان نیز به ایشان تأسی کرده و در حفظ و عمل به قرآن بکوشند.

با بررسی تاریخ و روایات وارد شده از پیامبر گرامی اسلام و ائمه (ع) به روایاتی بر می‌خوریم که آنان اصحاب خویش را به صورت‌های گوناگون به حفظ قرآن کریم توصیه فرموده‌اند.

آنچه از بررسی بیانات علما و بزرگان دینی به دست می‌آید این است که حفظ قرآن، قطعاً از امور مورد تأکید پیشوایان دینی و از مستحبات شریعت اسلام می‌باشد. خواص و آثار حفظ قرآن به قدری زیاد است که بی‌شک هر دین‌پژوهی با ملاحظه‌ی آنها آرزو می‌کند بتواند جملات نورانی قرآن را به خاطر سپرده و از حفظ داشته باشد.

منابع

- ۱- پرهیزکار، شهریار، درسنامه حفظ قرآن کریم، مؤسسه فرهنگی و عترت نورالثقلین، بهار ۹۴
- ۲- شاهسونی، علیرضا، حفظ آسان، انتشارات فجر قرآن، ۱۳۹۲
- ۳- حبیبی، علی، روش‌های حفظ قرآن، معاونت آموزش/ مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، پاییز ۹۳
- ۴- گرامی، کاظم، روش حفظ قرآن کریم، تیر ۱۳۷۱
- ۵- مؤسسه فرهنگی قرآن و عترت نورالثقلین، سازمان چاپ و انتشارات اوقاف
- ۶- اجرایی، محمدحسین، بهترین روش حفظ قرآن کریم، انتشارات جامعه القرآن الکریم، ۱۳۸۳
- ۷- وحیدی، محمد، احکام و آداب تلاوت قرآن، انتشار دارالعلم